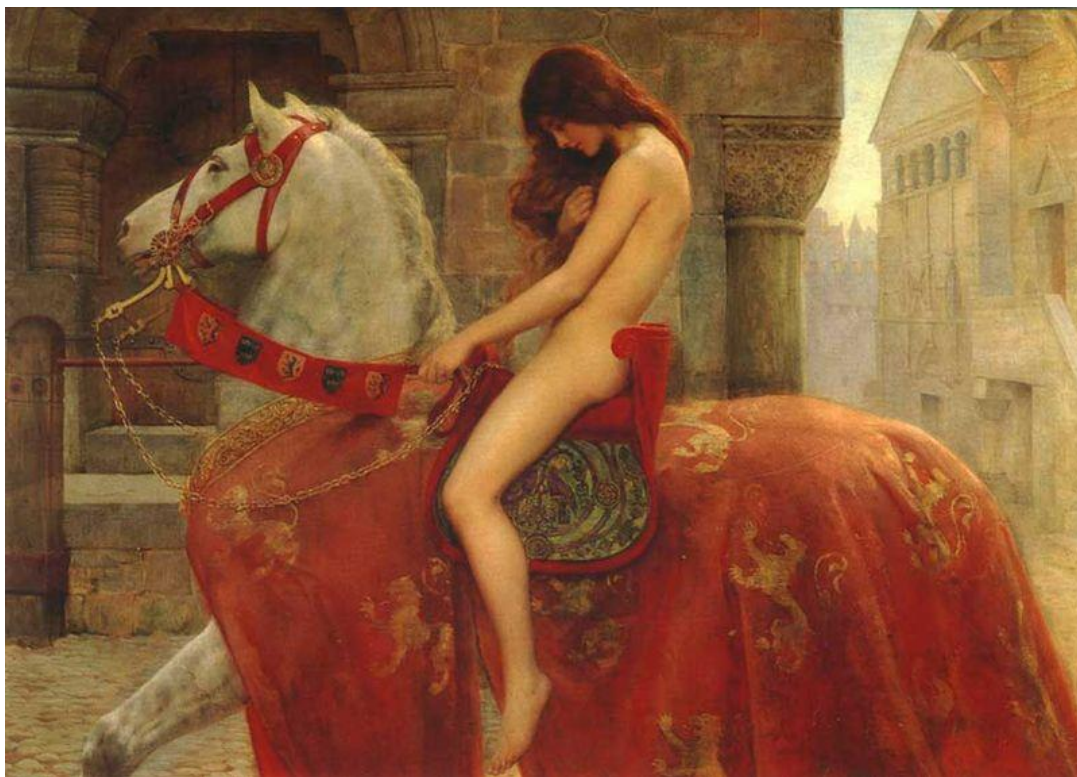

Lady Godiva

och när tusen år sedan har gått.....

Åren går, men förändras vi? Lär vi oss något? Denna sedesamma berättelse om en liten händelse för 1000 år sedan¹ tycks mig lika högaktuell och lärorik idag, säger psykologen Torbjörn K A Eliazon.

"Den berör frågor som skattepolitik, val, kärlek, avund, modet, könsrelationer, varumärken, välfärdens och skönhetens rena förbannelse och vår önskan att bli förstådda eller sedda (i alla dess tvetydiga former)."

¹ Konstnären John Collier har målat Lady Godiva på den här bilden, så att vi kan förstå att legenden verkligen är fullständigt historisk och sann.. Övriga källanvisningar bl a: John of Tynemouth, monk of St. Albans, Cecilia Parsons *The Countess Godiva*, Sir F. Stenton *Anglo Saxon England*, Burbidge, F. Bliss *Old Coventry and Lady Godiva*, Roger of Wendover *Flores historiarum*, S.Freud *Psykogena synstörningar*..J.Lacan, *Four Fundamental Concepts*...

Enligt ett par skriftlärdade benedikt munkar vid St. Albans Cathedral (i Hertfordshire, strax norr om London), som först skrev ner delar av den här lilla berättelsen för mig på latin, fanns det en gång ett litet anglosaxiskt kungarike beläget vid floden Trent i Midlands, England som kallades för Mercia².

Mercias storhetstid varade under fem långa monarkier från ungefär 600-talet till 1000-talet e Kr. Teorin om att det vackra namnet Mercia är det ursprungliga namnet för Amerika eller Daimler-Benz

² Mercia omfattade landskapen Southern Buckinghamshire, Cheshire, Gloucestershire, Herefordshire, Oxfordshire, Shropshire, Staffordshire, Warwickshire och Worcestershire.

varumärke Mercedes tycks ännu rätt obevisad.

I Mercia levde i alla fall en mycket kysk, underskön, klokt självständig, ung och förmögen kvinna vid namn Lady Godiva på 1000-talet³. På ett litet besynnerligt sätt, som ett utslag av en inställsam försoning mellan två disparata klaner som levt i våldsamt fejd med varandra, blev Lady Godiva som ung bortgift till en godsherre vid namn Earl Leofric⁴.

Historien utspelar sig alltså för nästan 1000 år sedan. Så långt tillbaka i tiden att det fortfarande fanns ganska få människor i den här världen. En enda människa kunde då fortfarande ljuvt beröra ditt innersta väsen och väcka stark längtan, nyfikenhet, glädje och enbart positiva emotioner. Lady Godiva var en sådan person. Hon var god, fin, ädel, förnäm, älskvärd, värdefull och oskuldsfullt speciell på ett sätt att många i smyg ville följa och lära av hennes förehavanden.

Lady Godiva var som kvinnor idag, särskilt noga med sin beslöjning, sin heder som framstående ansedd kvinna uttryckt i intrikata detaljer och handlingar; artig presentation, avvägda gester, ambitioner, sminkning, doftformer och ett integritetshållande situationsanpassat klädval.

³ Godiva är ett latinskt ord för det anglosaxiska namnet Godgifu eller Godgyfu, som betyder Guds gåva. Godiva föddes ca år 1000 och dog antagligen runt år 1080-85 i Evesham där hon levde på äldre dar. Hon begravdes i Blessed Trinity kyrkan i Evesham, som idag är riven för länge sedan.

⁴ Bröllopet mellan Leofric eller Leofricus som han egentligen hette, och Godiva lär ha ägt rum i Norfolk 1016. Paret hade två barn tillsammans; en son Ælfgar, plus en dotter ingift i familjen Malet, men vars namn i övrigt förblivit okänt.

Javisst, hon kunde vara riktigt fåfäng ibland och älskade dåtidens mode och modekläder som förstärkte och bidrog till hennes kvinnliga mysterium och charm. Hon beundrades i trakten för att kunna vara både vän och lyster, samt inte desto mindre för sina ypperligt representativa klädesplagg som valts ut med stor omsorg i design, urval av tyger, broderier och sömnadssätt.

Att i närvaron verkligen se och förstå varandra var viktigt ännu på den här tiden och den avväpnande varmt vänliga blickens kärleksfullhet stod ännu högt i kurs. Stirrande störde ofta förmågan att lyssna och den förtroliga närvaron i samtalen. Att glo eller titta människor rakt in i ögonen när man pratar till dem (som vore hon en tom åsna), skulle därför aldrig ha fallit Lady Godiva in.

Ville hon ibland utöva intim skådelust, ta annans begär eller makt i besittning, kunde hon möjligen tänka sig det, men annorlunda och som hon själv ville bestämma. Men, att så naket träda in i en främmande själs spegel var vanligen inte alls något att fundera över i hennes position. Hon la därför ned blicken, respekterade den, hos de få, kräset utvalda samtalspartners hon valt ut och hade.

På den här tiden gömde invånarna i det lilla kungariket sina allra mest nyfikna och rovgiriga blickar bakom gardiner eller halvt stängda fönsterluckor, på samma sätt vi idag gör bakom våra Tv-apparater och datornätverk. Blickar som genom århun-

draden burit så mycken längtan, begär, ömsinhet, godhet och heder, får ju innehåll och mening på så många olika sätt.

Legenden skildrar vidare att Earl Leofric var en dålig lyssnare och bundsförvant för sin godare och vänligare maka. Genom tillmälen, ibland verbala hot, trakasserier, fylleri och våld, försökte han ta av eller fördriva henne självkänslan. Han var närmast helt blind för kärlek, men än mer törstig och inriktad på pengar.

Leofric var en utsedd skattefogde, en slags Quisling som inte drog sig för att tyrannisera såväl kyrkan som stora delar av den egna befolkningen, när danske kungen Knud II den Store året 1016 hade återerövat hela England efter sin faders död.

Knud den Store var sonen till Svenne Tveskägg och hans första hustru Gunhild (Nej, inte min mor!) och regerade åren 1016-1035 över ett mycket geografiskt stort Nordsjövälde som efterträdare till Olof den helige i Norge, Edmund II av England och brodern Harald II av Danmark. Ja, vissa delar av Sverige kom också att acceptera Knuds stora överhöghet (främst göteborgare och skåningar).

Earl Leofric var en sträng, hårdhärtad herre som skoningslöst tog ut astronomiska skatter av invånarna i Coventrytrakten. Skatten kallades Herregeld och skulle täcka alla kung Knuds kostnader för dennes livvakt, men gick mest rakt ned i earlens egna fickor på samma sätt

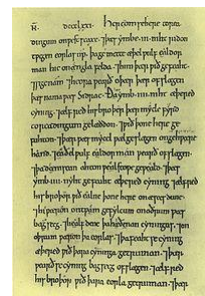
som offentliga medel ofta används idag.

Den godhjärtade Godiva som inte kunde stå ut med lurendrejeriet och sina krigströtta landsmäns hungersnöd, barnens svält och umbäranden, bad Leofric upprepade gånger om att han *måste sänka skatterna*. Men, Leofric ville inte lyssna till sådan ömsinhet och menade att det var lika omöjligt för honom, som att han skulle få för sig att be henne rida helt naken genom staden.

Godiva tog honom då på orden och red därför ut naken på sin häst, endast i skyld av sitt långa hårsvall. Skönheten hade verkligen blivit hennes rena förbannelse, och det var därför en desperat och mycket sorgfylld handling hon måste utstå för att överleva skammen av sin avundsam skrupulös och mycket girige man.

Året var 1027. På den här tiden sålde man inga fler tidningar på det här, som utvikningstanter gör idag. Anglo Saxon Chronicle i Worcester vågade inte ens benämna skandalen. Lika lite hamnade hon i TV-soffan eller som frontfigur i Realityserier som "Jakten på Julia" eller "Melodifestivalen".

Lady Godiva skred sakta fram genom gränderna och kände sig bara så oerhört skamligt förnedrad, utblottad och ensam som hennes

Ur periodtidningen Anglo-Saxon Chronicle år 871: Wessex står under hård belägring av vikingar från norr.

make bort få känna och klä skott för i hennes ställe. Uttröttad på alla övertalningsförsök av en make som enbart sett och betraktat henne som ett eget klädsamt kuttersmycke, ett ting, lämnade den milda Lady Godiva honom fullständigt blottad och vanhedrad.

Invånarna i Coventry hade fått veta vad som skulle ske och beordrades nu av den ilskne Leofric att stanna inomhus hela dagen. -Ingen skulle ostraffat beskåda hans vackra hustru! Men, inte heller någon förutom en nyfiken skraddare lydde Leofrics order. Genom en barnslig negation! För sitt tilltag straffades skraddaren med evig blindhet, när fogdens män lät söka upp honom och sticka ut hans ögon. Övriga invånare i riket respekterade nu Lady Godiva i ännu högre utsträckning än förut, för att hon sett och förstått det ruinerade tillståndet i riket.

Folk stängde fönsterluckorna och vände bort blicken mot husväggarna när hon red förbi. Skraddaren blev på saken känd som "Peeping Tom", vilket senare blivit det engelska ordet för smygtittare. Leofric fick nu svara inför lady Godiva och kung Knud, som fått bud om händelsen. När Knud II den Store hörde lady Godivas berättelse blev han både djupt rörd, harm och sint.

Knud blev så gripen av Lady Godivas mod att han till och med blev religiös på kuppen, hemförlovade sin armé och lät sänka skatterna i hela England. Leofric avsattes och deporterades i

handfängsel till ön Fanö i Nordsjön⁵. Lady Godiva upptogs som en rådgivande dam till drottningen Emma av Normandie, vid det engelska hovet.

Torbjörn K A Eliazon

© eliazon.com

⁵ Earl Leofric III född 968 f. Kr avlider hemma i Bromley, Staffordshire i oktober 1057, efter att ha blivit frisläppt.